

Pomladka Rdečega križa. Prosimo zato vse šole, ki doslej še niso ustanovile PRK na svoji šoli, da to takoj store in pošljejo prijavnico sekciji Pomladka pri banovinskem odboru društva Rdečega križa v Ljubljani, Čopova cesta št. 1. Hkrati prosijo sekcija vse šolske odbore, da ne pošiljajo prijavnice in naročilnic direktno Glavnemu odboru, ampak samo sekciji, kakor to določajo pravilnik in navodila ter je to poudarila tudi sekcija v svoji okrožnici P. štev. 2289 z dne 31. avgusta t. l. Pomladek se smatra samo tedaj za ustanovljen, ako se organizira po čl. 11. pravilnika vsaj 20 članov na šoli.

Sekcija Pomladka RK.

— Vidrova prva berila! Šolska upraviteljstva, ki razpolagajo z Vidrovimi prvimi berili, naprošamo, naj v svrhu odkupa knjig javijo šolskemu upraviteljsvu v Zagradcu na Dolenskem.

— V zavetišču v Ponikvah se sprejemajo upokojene, stare, onemogle, počitka in okrepčila potrebne osebe. Sta dva razreda. Cene zelo ugodne. V prvem razredu se plača nekaj več a je hrana boljša in posebna sobica. Bolniki in osebe, ki imajo kako nalezljivo bolezen se ne sprejemajo. Zavetišče leži v lepem in mirnem kraju. Vsa pojasnila daje: Uprava zavetišča, Ponikve, pošta Videm-Dobrepolje.

JOSIP BRINAR, ŠESTDESETLETNIK

Te dni je praznoval upokojeni meščansko-šolski ravnatelj, mladinski pisatelj in pedagog svojo šestdesetletnico.

Jubilant, ki je vse svoje življenje posvetil šoli in izobrazil mladine, je bil vnet in delaven tudi v vseh narodnih organizacijah. Kot ravnatelj 1. slovenske meščanske šole v Postojni je začel organizirati meščansko šolstvo in si pridobil velikih zaslug. Notranjska mu je hvaležna za požrtvovalno delo. Tu je začel pisati slovenske učne knjige. Po prevratu je služboval na dekliški meščanski šoli v Celju do svoje upokojitve. Za časa svojega službovanja v Krškem se je posebno vidno odlikoval v »Pedagoškem društvu«, zato ga je »Pedagoško društvo v Krškem« izvolilo za svojega častnega člana. Kot strokovni pisatelj si je pridobil velik sloves, nič manjši pa niso njegove zasluge kot mladinskega pisatelja. Njegovo delo »Lisica zvatorepka« je znana vsakemu, saj je skoraj ni hiše pri kateri bi ne bilo tega remek dela. Znane so dalje njegova »Čukova gostinja«, »Medved godrnjavček«, »Volk sivar« in pred kratkim izišle »Pohorske bajke in povesti«. Učiteljstvo hvaležno čestita zaslužnemu vzgojitelju in pisatelju ob njegovem jubileju ter mu želi še mnogo srečnih in veselih let.

Osebnne zadeve

— Praktični učiteljski izpit na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, ki se je vršil v dneh od 19. do 26. oktobra t. l., so položili sledeči učitelji pripravniki: Arh s. Ksenija, učiteljica v Rensjah; Bertok Dušana, Gornje Pirniče; Labernik Marija, Ljubljana; Marolt Fran. Preska; Pretnar Ivan, Dol pri Hraštniku; Volčjak Ljudmila, Bloke; Sušteršič Stanislava, Vrhnika in Zvanut Silvestra, Rovte nad Logatecem.

Učiteljski pravnik

— Zdravljenje učiteljstva v bolnicah. Na osnovi pooblastila po točki 5 § 57 in točki 6 § 59 finančnega zakona za leto 1934/35 in § 6 zakona o bolnicah je izdalo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje pod

Res se je vršil v letošnjih počitnicah tudi v Ljubljani tridnevni pevski tečaj, kar pa ne opravičuje, da se je vsaj nekaj tovarišev odn. tovarišice udeležilo odlično organiziranega pevškega tečaja v Beogradu.

Naj mi bo tu dovoljeno in naj mi prireditelj ljubljanskega pevškega tečaja prav nič ne zamerijo, če jim iz dobljenih izkušenj povem, da so trije dnevi za pevski tečaj pač premalo.

Beograjski muzički tečaj, ki je trajal z všteto ekskurzijo v Turnu Severin nad mesec dni, je komaj izčrpal skrčen program iz glasbene teorije in prakse.

Tečaj sam se je vršil v Muzički šoli »Stanković« v Beogradu od 2. julija do 2. avgusta t. l. za učitelje in učiteljice narodnih šol iz vse države.

V tečaj je moglo biti sprejetih le 60 kandidatov.

Glavni predmet tečaja je bil priprava in dirigiranje kora. K temu sporedni predmeti pa glasbena teorija v zvezi z ritmičnimi in melodijskimi vajami, elementi harmonije in kontrapunkta, predavanja o dikični narodnega jezika, o zgodovini glasbe ter filozofske pedagoške predavanja. Udeleženci so se seznanili tudi z jugoslovansko mladinsko in splošno koroško literaturo ter dobili vsestranskih smernic in pobud za udejstvovanje na glasbenem polju med narodom. Tečaj je bil v rokah priznanih glasbenih pedagogov in dirigentov, med njimi g. Vukdragovića, dirigenta Glasbenega društva »Stanković«, Milana Bajšanskega, dirigenta Učiteljskega pevškega društva »Marinković«, Milenka Živkovića, dirigenta zbora Studentov Beograjske teološke fakultete. Stalno pa nam je bilo na razpolago brezplačno poslušanje znamenitih beograjskih korov, solo-nastopov ter prisostvovanje pri koncertih kraljeve garde, bodisi javnih ali onih za radio.

S br. 20.000 z dne 27. septembra 1934 (Služ. list št. 83/1934) izpremenjen in dopolnjen pravilnik o bolničnih pristojbinah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnicah in bolničnih ambulancah.

V pravilniku so sledeča važna določila, ki se nanašajo tudi na učiteljstvo in njihove rodbine:

B.) Pristojbine za intervencije, zdravila, obvezila in ostali material ne plačajo;

Aktivni in upokojeni državni in banovinski uslužbenci, upokojeni častniki in vojaški uradniki, aktivni in upokojeni orožniki, granicirji in rodbine vseh teh oseb, pri čemer se štejejo za rodbinske člane vsi nepreskrbljeni člani neglede na to, ali dobivajo zanj draginjsko-doklado ali je ne dobivajo, če se zdravijo v III. razredu.

Bolniki v II. in I. razredu plačajo te takse, neglede na višino plačevanja neposrednega davka.

D.) Plačilna obveznost za bolnične stroške.

Aktivni in upokojeni civilni državni in banovinski uslužbenci, upokojeni častniki in vojaški uradniki, aktivni in upokojeni orožniki, granicirji kakor tudi rodbine vseh teh oseb imajo pravico do brezplačnega zdravljenja v vseh javnih bolnicah v III. razredu; če se pa zdravijo v II. ali I. razredu, plačajo kot razliko za II. razred 20 Din, za I. razred pa 60 Din na dan.

— Potrđilo o prejemu originalnih listin po prevedbi v uradniško skupino, ki se mora predložiti ministrstvu prosvete, je predpisano z okrožnim razpisom kralj. banske uprave IV. No 5437/2 iz leta 1932. V razpisu je tudi določena oblika potrđila, ki je objavljeno na strani 58, Roč., kataloga za š. l. 1934/35.

— Plačilne sezname za novince je priložiti naznanilo o javljenju (nastopu) na službo, kakor je to odredila kralj. banska uprava s ponovnimi okrožnimi razpisi.

— Poročila, ki gredo istočasno na več oblastev, naj vsebujejo pristavek, katerim oblastvom se poročila predlagajo. Obrazec za take primere glej na str. 36—37 Roč. kat. in uvažuj, ker slone navodila na predpisih nadrejene oblasti.

— Identifitna označba osebe po zakonu o imenih (§ 31. — Ur. l. 110/26 iz leta 1929.) naj se vendar že pravilno navaja t. j. priimek, očetovo (moževo-materino) ime in krstno ime in ne narobe n. pr. Jože Jožefov Prisljan. (Glej Roč. kat. str. 33., 34. in 42.), kar smo na tem mestu že večkrat obrazložili.

Naša gospodarska organizacija

— Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 332. do 334. smrtni slučaj: Alojzij Pogruje, Ptuj; Josip Novak, Vižmarje in Egidij Schiffrer, Breznica. Prispevek za enega člana znaša Din 16.—, za zakonske pare Din 31.—. Izplačane posmrtnine znašajo Din 37.620.—. Ugotovili smo precejšnje zostatke. Vsem zamudnikom smo poslali opomine, iz katerih vsak prejemnik razvidi vse podatke: za kaj dolguje in koliko mora plačati. Na prihodnji seji bo moralo načelstvo izključiti več članov, ki se nikakor ne zmenijo za vjudna opozorila zadružne uprave. Posmrtnine moremo izplačati le tedaj, če vsi člani točno nakazujejo članske prispevke. — Podpore iz podpornega sklada vračajo nekateri člani neredno. Pravilnik predpisuje redne mesečne obroke in določene zneske. Če člani izpuščajo mesečne obroke in popravljajo zneske, oškodujejo s tem podpore potrebne člane, ki so pozneje prosili pomoči. To ni pravilno in ne tovariško! Podporni sklad je prazen.

Tudi sami smo dne 30. avgusta t. l. ob 13. uri peli izbrane pesmi za radio.

Ne samo to, da je tečaj v polni meri dosegel zadani cilj in se bodo njega udeleženci marljivo udeleževali za napredek in dvig glasbene kulture med vsem jugoslovanskim narodom, nego smo mogli videti tako med starejšimi in mlajšimi tovariši iz vseh krajev naše zemlje, da obstoja med jugoslovanskim učiteljstvom bratska vez, ki nas je v pesmi še tesneje družila in nas navezala — »Iz bratskog zagrljaja« v vse jačje in jačje združenje, ki mora edino obstajati med vsem jugoslovanskim učiteljstvom.

Za naše slovensko učiteljstvo in slovenski narod pa bodi to še posebno razveseljivo dejstvo, ki se bo sedaj mnogokje tam, kjer se do sedaj še ni slišala, razlegala naša pristna slovenska pesem. Na tečaju sem mogel ugotoviti, da se je mnogo tovarišev najbolj zanimalo ravno za našo slovensko pesem in so si mnogi tovariši iz naše slovenske glasbene literature mnogokaj prepisali, odn. si jo naročili in jo še naročujejo.

Ob koncu pa naj še omenim, da je večina tečajnikov obiskovala v večernih urah še Samaritanski tečaj, ki ga je vodil praktični zdravnik in predsednik Beograjskega oblastnega odbora Rdečega križa g. dr. Milutin Kopča.

Prirediteljem glasbenega, kakor tudi samaritanskega tečaja pa bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala za ves njihov trud, napor in požrtvovalnost.

Vaše kleno zrnje bo rodilo obilen sad.

Tovarišem širom domovine, ki so se udeležili tečaja pa pošiljam v njihove daljine postojanke pravi tovariški pozdrav s srčno željo, da širite našo milo in lepo slovensko pesem.

Učiteljska tiskarna

Zvonček, letnik XXXVI., štev. 2, je v tisku. Vsebina z bogatimi in izvornimi slikami je posvečena Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju in Mlademu kralju Petru II. Posebno iskrene in presrečne so besede, ki se z njimi poslavljajo Zvončkarji od ljubljene kralja Mučenika. Iz njih odmeva plemenitost otroških duš. Ostalo vsebino ustvarjajo nadaljevanja pripovednih spisov iz 1. štev. — Priporočamo Zvonček vsem prijateljem dobrega in zdravega mladinskega čtiva!

Mladinska matica

POVERJENIKI!

Ker moramo v teku prihodnjega tedna vedeti, ali naj ponatisnemo prvo številko »Našega roda« ali ne, ste naprošeni, da nam javite čimprej, koliko prvih številk naj Vam še prihranimo. Ne odlašajte, da ne ostanajo učenci brez lista.

Za Din 22.50 dobijo naši naročniki celoten letnik »Našega roda« in 4 knjige M. M. »Naš rod«, kakor tudi vse 4 knjige, bodo bogato ilustrirane, ena celó v večbarvnem tisku.

—mm V prvi številki »Našega roda« smo morali opustiti radi člankov, ki so bili posvečeni blagopokojnemu kralju več stvari. Posebno mnogo građiva je izpadlo za naše najmlajše, tako, da so bili zaenkrat prikršani! V drugi številki bo zastopana rubrika »Mladina piše«, pa tudi sicer pridejo lahko naši najmlajši do primernega čtiva.

—mm »Mihec in Jakec«, Ribičičeva slikopisna knjiga z nad 1000 slikami M. Gasparija, ki jo je ministrstvo priporočilo in imenitno služi kot pomožna knjiga za čitanje v prvih razredih osnovnih šol, je izšla v 2. izdaji in stane pri M. M. samo 8 Din.

—mm Nikola Tesla je bil med prvimi, ki je poslal naši vladi sožalno brzojavko ob bridki izgubi našega kralja. Vsebina brzojavke jasno priča, kako vkljub veliki razdalji ta veliki izumitelj živi in čuti z nami. In vendar mnogi tega genialnega človeka ne poznajo. Mladinska matica ima v zalogi še nekaj izvodov izvrstne Čermeljeve knjige »Tesla in razvoj elektrotehnike«, ki jo oddaja po znižani ceni za 20 Din.

—mm Ivana Preglja Naricaljka na grob Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Viteškemu Zedinitelju Jugoslavije, ki je bila objavljena v 1. štev. Našega roda, je tako udajala, da so jo na mnogih šolah takoj uvrstili na program žalnih svečanosti. V Celju je jo podajal na Jadranskem dnevu govorni zbor.

Šolski radio

—r. VI. teden. V torek 6. novembra bo predaval g. Joža Vombergar »O mladinski igri v splošnem in posebej«. V petek 9. nov. bo povedal g. Marjan Tratar, kako je bilo »V Sarajevu na sokolskem pokrajinskem zletu«.

Razpored:

1. Uvodna beseda o Sarajevskem atentatu leta 1914.
2. Sokolstvo v Bosni in Hercegovini pred vojno in po vojni.
3. Na pot iz Trebnjega v Sarajevo.
4. Sarajevo v zletnih dneh.
 - a) Dnevi naraščanja in dece.
 - b) Glavni zletni dnevi.
5. Zaključek.

V nacionalnih urah bodo zvečer naslednja predavanja:

Nedelja 4. novembra ob 20. uri: Razglas ujedinitelja Bosne in Hercegovine s Sremom. Ponedeljek 5. novembra ob 19.10: Ilirski pokret.

Torek 6. novembra ob 19.10: Vojska in narodna prosveta.

Sreda 7. novembra ob 19.10: Vlada Gjordžević.

Četrtek 8. novembra ob 19.30: Vuk Stefanović Karadžić.

Petek 9. novembra ob 19.: Selitev Srbov pod patriarhom Carnojevićem.

Sobota 10. novembra ob 19.20: Milovan Videlković.

PRAVILNIK za šolski radio JUU sekcije za dravsko banovino.

Čl. 1. Šolski radio je ustanova sekcije JUU in se upravlja po njenih pravilih v posebnem odseku v skladu s čl. 42. in drugimi določili pravil JUU ter poslovnika Jugoslovenskega učiteljskega združenja.

Čl. 2. Namen šolskega radia je širiti nacionalno in splošno vzgojo ter izobrazbo med šolsko mladino in odraslimi v duhu državne in narodnega edinstva, verske strpnosti ter podpirati pouk v šoli in vzgojo naroda izven šole.

Šolski radio mora v prvi vrsti služiti in podpirati vzgojo in pouk mladine v osnovnih, meščanskih, srednjih in strokovnih šolah. Njegov delokrog pa se more razširiti tudi na kmetsko in gospodinjstvo ter trgovsko in obrtno nadaljevalno šolstvo. Kot ljudski radio pa mora služiti vzgoji in izobrazbi naj-

širih plasti naroda ter informativnim državnim nacionalnim ciljem.

Čl. 3. V odboru šolskega radia so zastopane naslednje ustanove:

- a) Jugoslovensko učiteljsko združenje
- b) srednje šole
- c) meščanske šole
- d) prosvetni oddelek kr. banske uprave
- e) kmetijski oddelek kr. banske uprave
- f) higienski zavod
- g) radijska oddajna postaja
- h) društvo »Prijatelj šolskega radia«, v katerem so zastopana razna prosvetna društva
- i) tehnični radijski strokovnjak, ki ga imenuje radijska postaja.

Zastopnike učiteljskega združenja imenuje vodstvo sekcije. Zastopnika za srednje šole imenuje profesorsko, za meščanske šole meščanskošolsko združenje. Ustanove od d) do h) določijo svojega zastopnika same.

Čl. 4. Članstvo šolskega radia tvorijo vse šole, ki imajo svoje radijske aparate in se poslužujejo oddaj šolskega radia. Podrobno organizacijo, pravice in dolžnosti članstva določa odbor.

Čl. 5. Konstituiranje odseka za šolski radio se izvrši na prvi seji po vsakoletni banovinski skupščini tako, da si odbor izvoli iz svoje srede funkcionarje, in sicer načelnika ter njegovega namestnika in tajnika z namestnikom. Tajnik, ki vodi vse administrativne in organizacijske posle je lahko po potrebi nameščen tudi izven odbora.

Predsednik sekcije je po svojem položaju član odseka ter ga v njegovi odsotnosti nadomešča podpredsednik oziroma tajnik.

Nečlani JUU tvorijo sosvet odseka ter jim pripadajo funkcije le v toliko, kolikor je to v skladu s pravili JUU.

Čl. 6. Seje odbora šolskega radia se vrše na poziv sekcije po predhodnem predlogu načelstva odseka za šolski radio. Vsakokratna seja določa tudi dan in dnevni red prihodnje seje. Po nujni potrebi sme sklicati sekcija na predlog načelstva odseka sejo tudi prej.

Seje so sklepne, ako je navzočih polovica članov.

Na seji imajo pravico sodelovanja in predlaganja ravnopravno vsi člani odbora šolskega radia.

Čl. 7. Sedež šolskega radia je pri sekciji JUU.

Čl. 8. Vse poslovanje se vrši po sekciji JUU, ki zastopa šolski radio oficijelno na zunaj.

Dopisi, ki jih pošilja šolski radio, nosijo naslov sekcije JUU z eventualnim podnaslovom odseka. Važnejše dopise sonodpisuje načelnik odseka.

Vse vloge, ki se odpošljejo po sekciji, izdela odsekovo tajništvo samo ter jih predloži v dovršeni obliki sekciji, da izdela čistopis in jih odpravi.

Čl. 9. Organizacijo strokovnih referentov in strokovnih svetov šolskega radia, njihovo nalogo, pravice in dolžnosti predpiše odbor šolskega radia.

Čl. 10. Šolski radio se vzdržuje iz sredstev, ki se stekajo:

- a) iz podpore banske uprave
- b) iz podpore radijske oddajne postaje
- c) iz podpore JUU
- d) iz podpore prijateljev šolskega radia
- e) iz prostovoljnih prispevkov.

Blagajniške posle šolskega radia vodi blagajnik sekcije JUU. Gospodarski nadzor vrši sekcija JUU in njen nadzorni odbor, kateremu je podvrženo vse poslovanje in vsi računi. Ob koncu šolskega leta je sekcija dolžna poročati o delovanju odseka vsem ustanovam, ki so med letom podpirale šolski radio. V vsebinskem oziru poroča banški upravi; upravi policije pa po njenih predpisih pred oddajo. V tehniških zadevah obvešča radijsko oddajno postajo.

Honorarje funkcionarjem šol, radia določa odbor.

Naredbodajalec in nakazovalec v gospodarskem oziru je predsednik sekcije, ki je v smislu pravil in poslovnika JUU skupno z blagajnikom odgovoren za gospodarsko poslovanje odseka.

Čl. 11. Glasilo odseka za šolski radio sta »Učiteljski tovariš« in »Prosveta«, ki služita organizaciji in propagandi šolskega radia v dravski banovini. Odsek priobčuje po potrebi svoje objave tudi v drugih listih.

Čl. 12. Pravilnik šolskega radia stoni v veljavo, ko ga izdela odsek in potrđi upravni odbor sekcije. Na isti način se izvrše tudi eventualne izpremembe.

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev. Članstvo opozarjamo, da se bo vršila o priliki pevškega tečaja 10. novembra ob 9. uri komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Vsi točno.

Vsak učitelj(ica)

je lahko član

Učiteljske tiskarne!